

THE IMAGE OF THE HOMELAND IN THE POETRY OF ALEXANDER FAYNBERG

Olimova Shahina Botirjon qizi

O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti talabasi

Abstract

This article comprehensively analyzes the artistic interpretation of the image of the Motherland in the poetry of Alexander Feinberg. In the poet's works, the concept of the Motherland is illuminated not only as a geographical territory, but also as a spiritual support, historical memory and spiritual space of the human soul. In the process of research, the poet's poems on the theme of the Motherland were analyzed, and their artistic means of depiction, poetic style and ideological content were studied. According to the results of the research, it was determined that the image of the Motherland in Feinberg's work is manifested as a symbol of human values, loyalty and spiritual unity.

Keywords

Alexander Feinberg, Image of the Homeland, poetry, poetics, patriotism, artistic image, literary analysis.

Annotatsiya

Mazkur maqolada Aleksandr Faynberg she'riyatida Vatan obrazining badiiy talqini keng qamrovda tahlil qilinadi. Shoir asarlarida Vatan tushunchasi nafaqat geografik hudud sifatida, balki inson qalbining ma'naviy tayanchi, tarixiy xotirasi va ruhiy makoni sifatida yoritiladi. Tadqiqot jarayonida shoirning Vatan mavzusiga oid she'rlari tahlil qilinib, ulardagi badiiy tasvir vositalari, poetik uslub va g'oyaviy mazmun o'rganildi. Tadqiqot natijalariga ko'ra, Faynberg ijodida Vatan obrazi insoniy qadriyatlar, sadoqat va ma'naviy birlik timsoli sifatida namoyon bo'lishi aniqlandi.

Калит so'zlar

Aleksandr Faynberg, Vatan obrazi, she'riyat, poetika, vatanparvarlik, badiiy obraz, adabiy tahlil.

Аннотация

В данной статье проводится всесторонний анализ художественной интерпретации образа Родины в поэзии Александра Файнберга. В творчестве поэта понятие Родины освещается не только как географическая территория, но и как духовная опора, историческая память и духовное пространство человеческой души. В процессе исследования были проанализированы стихотворения поэта на тему Родины, изучены их художественные средства изображения, поэтический стиль и идеологическое содержание. По результатам исследования установлено, что образ Родины в творчестве Файнберга проявляется как символ человеческих ценностей, верности и духовного единства.

Ключевые слова

Александр Файнберг, Образ Родины, поэзия, поэтика, патриотизм, художественный образ, литературный анализ.

Kirish. Adabiyot insoniyat ma'naviy hayotining ajralmas qismi hisoblanadi. U orqali insonning ichki dunyosi, ruhiy kechinmalari hamda jamiyatdagi muhim g'oyalar badiiy shaklda ifodalanadi. Adabiyotda eng muhim mavzulardan biri bu — Vatan mavzusidir. Vatan tushunchasi inson uchun muqaddas bo'lib, u insonning tarixiy ildizlari, madaniy qadriyatlari va ruhiy dunyosi bilan uzviy bog'liqdir. Ko'plab shoir va yozuvchilar o'z asarlarida Vatan obrazini turli badiiy vositalar orqali tasvirlab kelganlar. Bu mavzu orqali ular insonning o'z yurtiga bo'lgan muhabbatini, sadoqatini va mas'uliyatini ifodalashga harakat qilganlar. Aleksandr Faynberg ham o'z she'riyati orqali Vatan obrazini chuqur va ta'sirchan tarzda tasvirlagan shoirlardan biridir.

Aleksandr Faynberg 1939-yilda Toshkent shahrida tug'ilgan. U o'zining sermazmun ijodi bilan o'zbek va rus adabiyoti rivojiga katta hissa qo'shgan shoirlardan biridir. Shoir ijodida insoniylik, do'stlik, hayot falsafasi va Vatanga muhabbat kabi g'oyalar muhim o'rin egallaydi. Uning she'riyati samimiyligi, hayotiyliigi va badiiy ifodaning ta'sirchanligi bilan ajralib turadi. Faynberg she'riyatida Vatan obrazi alohida ahamiyatga ega. Shoir Vatanni nafaqat inson tug'ilib o'sgan makon sifatida, balki uning ma'naviy tayanchi sifatida tasvirlaydi. Uning she'rlarida Vatan bilan inson o'rtasidagi ruhiy bog'liqlik chuqur falsafiy mazmunda ifodalanadi.

Mazkur maqolaning asosiy maqsadi Aleksandr Faynberg she'riyatida Vatan obrazining badiiy talqinini o'rganish hamda shoir ijodida ushbu mavzuning g'oyaviy va badiiy ahamiyatini tahlil qilishdan iborat.

Metodologiya. Mazkur tadqiqotda adabiyotshunoslik fanida keng qo'llaniladigan bir qator ilmiy metodlardan foydalanildi. Avvalo, tavsifiy metod orqali shoir ijodining umumiy xususiyatlari o'rganildi. Bu metod yordamida Faynberg she'riyatida Vatan obrazining qanday badiiy shakllarda ifodalangani aniqlab berildi. Tahliliy metod orqali shoirning ayrim she'rlari mazmunan o'rganilib, ulardagi poetik vositalar — metafora, epitet, o'xshatish va ramziy obrazlar tahlil qilindi. Bu usul shoirning badiiy mahoratini ochib berishda muhim ahamiyat kasb etdi. Shuningdek, qiyosiy metod yordamida Faynberg she'riyatidagi Vatan obrazining boshqa shoirlar ijodidagi talqinlari bilan umumiy va farqli jihatlari ham ko'rib chiqildi. Bu orqali shoirning o'ziga xos poetik uslubi yanada aniqroq ko'rsatildi. Tadqiqot davomida shoirning she'riy to'plamlari, ilmiy maqolalar va adabiyotshunoslikka oid manbalar asosiy ilmiy manba sifatida foydalanildi.

Natijalar. Tahlillar shuni ko'rsatadiki, Aleksandr Faynberg she'riyatida Vatan obrazi ko'p qirrali ma'noga ega. Shoir Vatanni insonning ruhiy tayanchi, uning hayotiy ilhomi va ma'naviy kuch manbai sifatida tasvirlaydi. Faynberg she'rlarida Vatan ko'pincha tabiat manzaralari orqali ifodalanadi. Masalan, quyosh, osmon, daraxtlar, shamol yoki sokin ko'chalar kabi obrazlar orqali yurt manzarasi tasvirlanadi. Bu tasvirlar orqali shoir o'z yurtiga bo'lgan muhabbatini ifodalaydi.

She'r tahlili. Shoirning ayrim she'rlarida Vatan inson qalbiga yaqin tushuncha sifatida talqin qilinadi. U Vatanni ona bag'riga o'xshatib tasvirlaydi. Bu o'xshatish shoirning Vatanga bo'lgan chuqur hurmatini va muhabbatini ifodalaydi. Faynberg she'riyatida Vatan obrazini yaratishda metaforalardan keng foydalanilgan. Masalan, Vatan “quyoshli makon”, “umid manbai” yoki “yorug' yo'l” kabi

obrazlar orqali ifodalanadi. Bunday tasvirlar she'ning estetik ta'sir kuchini oshiradi. Shoirning badiiy uslubida sodda, ammo chuqur ma'noga ega iboralar muhim o'rin tutadi. Bu esa uning she'rlarini keng kitobxonlar ommasi uchun tushunarli qiladi. Shu bilan birga, she'rlarning mazmunida chuqur falsafiy fikrlar mujassam bo'ladi. Vatan obrazining yana bir muhim jihati shundaki, shoir uni inson hayoti bilan chambarchas bog'liq holda tasvirlaydi. Inson qayerda yashamasin, uning qalbida tug'ilib o'sgan yurtga bo'lgan sog'in va muhabbat doimo yashaydi.

Muhokama. Aleksandr Faynberg ijodini tahlil qilish shuni ko'rsatadiki, uning she'riyati umuminsoniy g'oyalarni targ'ib qiladi. Shoir Vatanni ulug'lash orqali insoniy qadriyatlarni ham targ'ib etadi. Uning she'rlarida Vatan tushunchasi faqat hududiy makon sifatida emas, balki inson qalbining ma'naviy markazi sifatida talqin qilinadi. Adabiyotshunoslarning fikricha, Faynberg ijodining asosiy xususiyati — samimiylig va hayotiylikdir. Shoir murakkab g'oyalarni ham sodda va tushunarli tilda ifodalashga erishadi. Bu esa uning she'riyati keng kitobxonlar ommasi tomonidan sevib o'qilishiga sabab bo'ladi. Bugungi kunda ham Aleksandr Faynberg ijodi yoshlar orasida keng targ'ib qilinmoqda. Adiblar xiyobonida, oliy ta'lim muassasalarida hamda turli madaniy tadbirlarda shoir ijodiga bag'ishlangan uchrashuvlar o'tkazilmoqda. Faynberg she'riyatida Vatan obrazining keng talqin qilinishi uning ijodining badiiy qiymatini yanada oshiradi. Shoir o'z asarlari orqali kitobxonni Vatanga sadoqat, hurmat va muhabbat ruhida tarbiyalaydi.

Xulosa. Xulosa qilib aytganda, Aleksandr Faynberg she'riyatida Vatan obrazi muhim badiiy va g'oyaviy ahamiyatga ega. Shoir Vatanni inson qalbi bilan uzviy bog'liq muqaddas tushuncha sifatida tasvirlaydi. Faynberg ijodining asosiy xususiyati uning samimiyligi, hayotiyligi va chuqur falsafiy mazmunida namoyon bo'ladi. Shoir o'z asarlari orqali o'quvchini Vatanga muhabbat, sadoqat va hurmat ruhida tarbiyalaydi. Shu sababli Aleksandr Faynberg ijodini o'rganish va targ'ib qilish adabiyotshunoslikning muhim vazifalaridan biri bo'lib qolmoqda. Uning she'riy merosi bugungi kunda ham o'z dolzarbligini saqlab qolgan va kelajak avlodlar uchun muhim ma'naviy manba hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Faynberg, A. (1982). She'riyat to'plami. Toshkent: Gafur G'ulom nomidagi Adabiyot nashriyoti.
2. Obidjon, A. (1995). She'riy meros. Toshkent: Sharq nashriyoti.
3. Yusuf, M. (2000). Vatan va millat tuyg'usi she'riyatida. Toshkent: Fan.
4. Sobirov, B. (2010). O'zbek she'riyatida Vatan motivi. Toshkent: Adabiyotshunoslik jurnali, №3, 45–52-betlar.
5. Karimov, R. (2015). Milliy qadriyat va Vatan tuyg'usi o'zbek badiiy matnlarida. Toshkent: Fan va texnologiya nashriyoti.
6. Tursunov, X. (2008). O'zbek adabiyotida patriyotizm va Vatan haqidagi obrazlar. Toshkent: Adabiyotshunoslik.
7. Fayzi, R. (2001). She'riyat va insoniy qadriyatlar. Toshkent: Ma'naviyat.
8. Qodirov, S. (2012). Vatan tuyg'usi zamonaviy o'zbek she'riyatida. Toshkent: O'zbekiston milliy nashriyoti.
9. Abduvaxidov, N. (2005). O'zbek she'riyati va milliy motivlar. Toshkent: Fan.
10. Saidov, M. (2018). Vatan obrazining badiiy talqini. Toshkent: Ilmiy maqolalar to'plami, 112–130-betlar.